



POLITIEACADEMIE

Generatieve AI in onderwijs en examinering

Handreiking studenten

Door	Michael Bots, Jeanet van de Bunte
Afdeling	Staf OKP
Versienummer	1.1
Datum	16 oktober 2024
Kenmerk	--
Status	Definitief
Rubricering	Niet Vertrouwelijk

Handreiking gebruik GenAI

Deze handreiking gaat in op het gebruik van GenAI binnen de Politieacademie. Generatieve Artificiële Intelligentie (GenAI) is een verzamelnaam voor systemen die in staat zijn om op basis van algoritmes unieke inhoud te genereren in de vorm van tekst, beeld, video of audio. Voorbeelden hiervan zijn ChatGPT, MS Copilot, Google Gemini, Claude, Dall-E, Bard en tal van andere tools.

Het gebruik van Generatieve AI in het onderwijs is in een snel tempo opgekomen. Met apps zoals ChatGPT is het voor iedereen ook steeds eenvoudiger geworden om zelf aan de slag te gaan met AI. Generatieve AI zal daarom in de maatschappij en in het politiewerk een steeds grotere rol spelen maar ook in het onderwijs van de Politieacademie. Generatieve AI kan je als student gebruiken bij het maken van opdrachten of examens. Dat mag soms wel en soms niet. Deze handreiking helpt jou als student om te bepalen of, wanneer en hoe je GenAI kunt gebruiken, en welke spelregels de Politieacademie gebruikt in het onderwijs (1.1 en 1.2) en in examinering (1.3 en 1.4)¹.

1.1 Generatieve AI in onderwijs

Als politie maken we graag gebruik van de kansen die digitalisering biedt maar we willen ook een betrouwbare organisatie zijn voor iedereen waar we in ons werk mee te maken hebben. De Politieacademie staat daarom het gebruik van GenAI tools in het onderwijs toe, mits dat op een verantwoorde wijze wordt toegepast. Binnen een politiecontext betekent dat: met aandacht voor zowel de mogelijkheden als de risico's. Het is in ieders belang dat de verwachtingen daarbij voor zowel studenten als docenten/examinatoren helder zijn over hoe GenAI mag worden gebruikt.

Wat betreft de inzet van GenAI in het onderwijs van de Politieacademie kunnen er in principe meerdere gebruiksmogelijkheden worden onderscheiden. Deze variëren van geen gebruik tot volledig gebruik. Er zijn ook tussenmogelijkheden die een specifiek gebruik van GenAI toestaan. Het is aan de Politieacademie om te bepalen wat er gewenst is met het oog op de leeruitkomsten en het leerproces. De gebruiksmogelijkheden waarop GenAI kan worden ingezet in het onderwijs zijn:

1. Wat opdracht [X] betreft, mag je in zijn geheel *geen generatieve AI gebruiken*.
2. Wat opdracht [X] betreft, mogen studenten *generatieve AI gebruiken*, echter alleen als *sparring partner in het leerproces*. Bijvoorbeeld voor brainstormen of om complexe vragen of theorie te doorgronden. De ingeleverde opdracht bevat *geen inhoud gegenereerd door AI*.
3. Wat opdracht [X] betreft, mag je *generatieve AI gebruiken*, echter *alleen om de kwaliteit van eigen inhoudelijke producten* te verbeteren. Bijvoorbeeld voor spellingcontrole en het doen van voorstellen voor verbeteringen in tekst, opbouw en stijl.
4. Wat opdracht [X] betreft, mag je *generatieve AI gebruiken voor het creëren van inhoud en onderdelen van het schrijfproces*. Geef daarbij wel expliciet en in detail aan hoe AI is ingezet. Bijvoorbeeld om literatuuronderzoek uit te voeren, samenvattingen van hoofdartikelen te maken, een methode te kiezen, informatie te verzamelen, tekst op te maken, enzovoort.
5. Wat opdracht [X] betreft wordt toegestaan om *generatieve AI in te zetten*. Je mag zelf bepalen hoe dat gebeurt mits je je houdt aan de algemene en specifieke bepalingen omtrent transparantie en verantwoord, doordacht en kritisch gebruik (zie 1.2).

De Politieacademie zal duidelijk maken of je AI tools mag gebruiken in het onderwijs en op welke wijze. Je vindt die informatie in de opleidings- of modulehandleiding. Als er niets wordt vermeld, is het raadzaam om je docent of examinator(en) er op te bevragen om misverstanden en risico's te voorkomen. Voor het gebruik van AI in examinering gelden specifieke regels. Zie paragraaf 1.3 en 1.4 voor meer informatie daarover.

¹ Deze handreiking vervangt de Richtlijn Examinering en Artificiële intelligentie, 2023.



1.2 Jij en het gebruik van Generatieve AI

Als politie en student aan de Politieacademie is het aan jou om AI tools verantwoord in te zetten. Wees je hierbij als professional altijd bewust van de kansen en risico's. Het is in ieders belang dat jij te allen tijde laat zien hoe je GenAI tools op een verantwoorde, transparante en kritische wijze gebruikt. Hieronder staan een aantal basisprincipes die je daarvoor kunt gebruiken.

1. Wees selectief in het gebruik

Wees selectief in het gebruik van GenAI. Bedenk expliciet vooraf waarvoor en hoe je GenAI wil gebruiken. Beoordeel vervolgens of dit toegestaan is én meerwaarde heeft voor de opdracht en jouw persoonlijke ontwikkeling. *Gebruik GenAI alleen daar waar het waarde toevoegt en betekenisvol is.* Tot slot wees bewust dat een zoekopdracht met AI veel energie kost. Investeer tijd in het bedenken van een slimme, accurate vraag (prompt) zodat het precies het antwoord geeft dat je zoekt.

2. Ga zorgvuldig om met gevoelige informatie

Wees bewust van je verantwoordelijkheid als politie en ga zorgvuldig om met persoonlijke en gevoelige informatie (in het kader van AVG en WPG). Algemene en openbare informatie op het Internet is prima maar voer in GenAI tools geen gevoelige gegevens in die te herleiden zijn naar personen, bedrijven, instellingen, werkprocessen en/of politie interne aangelegenheden. Wees je ervan bewust dat ingevoerde tekst weer hergebruikt en op Internet beschikbaar kan komen voor kwaadwillende personen.

Let bij het gebruik specifiek op de punten uit het handelingskader NP over ChatGPT / LLM's

- Gebruik altijd een *privé device* met een *privé account*. Ook voor het delen van de output!
- GenAI tools zijn niet geschikt voor welke vorm van politie informatie dan ook. *Deel nooit gevoelige informatie; niets wat je ook niet met een onbekende zou delen.*
- Deel nooit (delen van) vertrouwelijke documenten of informatie.

3. Wees kritisch op gegenereerde inhoud

Wees kritisch en verifieer de inhoud. Hoewel GenAI een goed hulpmiddel kan zijn, is het geen autoriteit. GenAI heeft geen eigen inzicht en formuleert zijn antwoorden op basis van technische algoritmes. Verifieer daarom altijd de gegenereerde informatie met betrouwbare bronnen. Controleer feiten, cijfers en andere relevante gegevens voordat je ze opneemt in je opdracht.

Elke bron en dus ook de output van een GenAI tool moet je op waarde schatten. Jij bent zelf verantwoordelijk voor de inhoud van wat je presteert en laat zien. Dat vraagt om een kritische en onderzoekende houding. Vraag je bij de output altijd af of het klopt en gebruik meerdere bronnen om te controleren. Vergeet niet: *jij bent de expert en blijft verantwoordelijk voor de inhoud!*

4. Wees transparant in de verslaglegging

Als je een AI tool gebruikt, moet je dat vermelden in de werkwijze en in de bronvermelding. De output van GenAI tools zonder volledige en correcte bronvermelding is plagiaat en kan worden gezien en beoordeeld als fraude. Meer daarover in paragraaf 1.3.



1.3 Generatieve AI in examinering

Wat betreft de inzet van GenAI in examinering gelden de volgende bepalingen:

- Het inleveren van andermans werk als eigen werk is (examen-)fraude, ook als het werk geheel of gedeeltelijk geschreven is door AI-tools zonder dat dit was toegestaan (zie paragraaf 1.1).
- AI-tools mogen eventueel gebruikt worden als ondersteunend middel mits je dat op de juiste wijze doet en transparant vermeldt (zie 1.4). Let hierbij op de eisen vanuit de examenopdracht en ook op de richtlijn over het gebruik van AI in relatie tot operationele en gevoelige informatie.
- Bronmateriaal moet je altijd vermelden volgens de regels die daarvoor binnen de PA gelden. Zie paragraaf 1.4 over bronvermelding GenAI.

1.4 Bronvermelding GenAI

Vanuit OER Politieacademie geldt dat toetsen en examens door de student zelf en zelfstandig moeten worden gemaakt. Jij bent zelf verantwoordelijk voor het werk dat je inlevert. Bij het gebruik van werk van anderen moet je daar transparant in zijn. Dat geldt dus ook voor het gebruik van AI. Voor de lezer moet het duidelijk zijn waar de informatie op is gebaseerd of van welke bron dit komt

Werkwijze bronvermelding

Geef aan of je in een opdracht of toets al dan niet gebruik hebt gemaakt van GenAI-tools. Benoem daarbij niet alleen welke je tool hebt gebruikt maar ook specifiek hoe je de tool hebt gebruikt. Dit kun je opnemen in de inleiding, de werkwijze of de evaluatie maar altijd in de bronnenlijst. Ook als je geen gebruik hebt gemaakt van AI kun je dit expliciet aangeven met een verklaring van originaliteit².

Bij (her)gebruik van citaten, gegevens of conclusies van AI tools en achterliggend bronmateriaal, gebruiken we principes ontleend van de [APA-richtlijnen](#). Geef in de tekst aan welk gedeelte door AI-tools is gegenereerd. Dat kan gaan om een letterlijk citaat, maar ook om een iets andere formulering of samenvatting. Vermeld daarbij ook welke prompt(s) is of zijn gegeven.

Een voorbeeld: Voor het formuleren van de drie belangrijkste punten uit de theorie over [X] is gebruik gemaakt van ChatGPT (OpenAI, 2024) met als prompt “.....”

In de bronnenlijst neem je gebruik van AI dan als volgt op:

OpenAI. (2024). ChatGPT (Versie 4.0) [Large language model].

Geraadpleegd op 23 Februari 2024, van <https://openai.com/chatgpt/>

1.5 Updates en meer informatie

Zoals aangegeven gaan de ontwikkelingen in AI momenteel erg snel. Nieuwe versies en tools verschijnen iedere dag en creëren nieuwe mogelijkheden maar ook risico's. Verschillende diensten binnen de politie zijn bezig om deze kansen en risico's in kaart te brengen en deze kennis te verspreiden in de gehele politieorganisatie.

Als gevolg van nieuwe inzichten kunnen deze en andere relevante richtlijnen bijgesteld worden. Bij vragen of opmerkingen over deze handreiking neem contact op met digitaalleren@politieacademie.nl.

² [Naam Student} verklaart de volledige verantwoordelijkheid te nemen voor de inhoud van dit document. Ik verklaar dat de tekst en het werk dat in dit document wordt gepresenteerd origineel zijn en dat er geen andere bronnen dan die genoemd in de tekst en de referenties zijn gebruikt bij het maken ervan. Ik heb geen generatieve AI (zoals ChatGPT) gebruikt om tekst te genereren of te herschrijven.

